

2023/2129(DEC)

25.1.2024

MNENJE

Odbora za regionalni razvoj

za Odbor za proračunski nadzor

o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2022, oddelek III – Komisija in izvajalske agencije (2023/2129(DEC))

Pripravljavec mnenja: Younous Omarjee

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opozarja, da poraba za kohezijo temelji na povračilih in je zato zelo zapletena in je na tem področju porabe večja verjetnost napake; priznava, da se je zaradi nedavno zaključenega obdobja 2014–2020, prožnosti in dodatnih sredstev, ki so na voljo v okviru pobud CRII+, CARE in REACT-EU, ter vzporednega izvajanja mehanizma za okrepanje in odpornost morda povečal pritisk na organe upravljanja in upravičence ter s tem k številu napak;
2. v zvezi s tem poudarja, da so omenjene sočasne dejavnosti neločljivo povezane s tveganji za vse organe, pristojne za upravljanje in nadzor teh sredstev, in se strinja z Računskim sodiščem, da bi morala Komisija v teh posebnih okoliščinah nacionalnim organom zagotoviti dodatno svetovalno podporo;
3. odločno poziva Komisijo, naj poenostavi upravne postopke, da bi se kohezijska sredstva porabljala odgovorno in ustrezno; poudarja zlasti, da je treba dodatno poenostaviti pravila, povečati uporabo poenostavljenega obračunavanja stroškov ter izboljšati učinkovitost predhodnih in naknadnih pregledov;
4. je seznanjen z izjavo Komisije¹, v kateri je omenjeno, da se zaradi časovnega okvira za porabo sredstev instrumenta NextGenerationEU do konca leta 2026 posebna pozornost namenja izvajanju Sklada za pravični prehod (SPP), vendar poudarja, da je napredek pri njegovem izvajanju in stopnji črpanja razmeroma nezadosten;
5. pozdravlja finančno prožnost, ki je na voljo pri uporabi kohezijskih sredstev, in poudarja, da je imela kohezijska politika zaradi te prožnosti osrednjo vlogo pri reševanju koronavirusne krize, izrednih razmer, povezanih z vojno, in energetske krize; vendar opozarja, da je namen te politike zagotoviti dolgoročno načrtovanje ukrepov, ki naj bi okrepi ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo med evropskimi regijami; meni, da mora kohezijska politika po letu 2027 poskrbeti za potrebno prožnost pri uporabi sredstev, da bodo lahko države članice ter regionalni in lokalni organi ustrezno in zanesljivo usmerjali vire, vedno v skladu z dolgoročnimi cilji kohezijske politike;
6. opozarja, da so brez poseganja v potrebo po podpori organom, zlasti lokalnim in regionalnim, in upravičencem pri boljšem spoštovanju pravil o porabi in zmanjševanju napak najbolj pereča vprašanja, ki jih je treba obravnavati na področju kohezijske politike, preveč zapletena pravila in postopki, za katere so potrebni bolj prožni procesi, ter nesorazmerno upravno breme, ki ga povzročajo, pa tudi učinkovito ciljno usmerjanje sredstev;
7. izpostavlja tudi ponavljajoče se težave, ki jih povzroča preusmeritev kohezijskih sredstev na druga področja politike, kar je bolj pravilo kot izjema, kot se je nedavno

¹ Odgovori Komisije na glavna opažanja Računskega sodišča (Upravljanje proračuna in finančno poslovanje v letu 2022, str. 382).

zgodilo s predlogom o platformi za strateške tehnologije za Evropo (STEP);

8. poudarja pomen zakonitosti in pravilnosti porabe za kohezijo ter ključno vlogo, ki jo imajo pri tem organi upravljanja in revizijski organi; opozarja, da je treba poenostaviti in racionalizirati revizije ter se osredotočiti na to, kar je potrebno za boj proti goljufijam; opozarja tudi, da morajo organi držav članic v skladu z uredbo o skupnih določbah za obdobje 2021–2027 poročati o vseh odkritih primerih domnevnih ali ugotovljenih goljufij v zvezi s projekti, ki jih financira EU, in da morajo o teh primerih poročati tudi, če jih odkrijejo pred prijavo izdatkov Komisiji;
9. poudarja pomembno vlogo Evropskega urada za boj proti goljufijam in Evropskega javnega tožilstva (EJT) pri zaščiti proračuna EU; poziva vse države članice, naj se čim prej pridružijo EJT; opozarja, da je evropska javna tožilka v svojem nastopu pred Odborom za regionalni razvoj 25. maja 2023 ugotovila, da sedanji sistem upravljanja in nadzora odhodkov EU ni namenjen odkrivanju goljufij in da revizije ali upravne preiskave redko odkrijejo finančni kriminal, ki ima pogosto čezmejno razsežnost; poudarja, da je treba EJT zagotoviti potrebna sredstva za opravljanje njegovih nalog; meni, da bi močnejše EJT zakonodajalcu omogočilo nadaljnjo poenostavitev regulativnega okvira za kohezijo, da bi se izboljšala uporaba sredstev;
10. pozdravlja, da je skupaj 24 držav članic sprejelo nacionalne strategije za boj proti goljufijam, kar bi moralo izboljšati zaščito finančnih interesov EU; poziva k večjim prizadevanjem v boju proti goljufijam na ravni EU in v državah članicah;
11. izraža zaskrbljenost zaradi domnevnih načrtov Komisije, da Madžarski iz mehanizma za okrepanje in odpornost izplača začasno zamrznjen znesek 6,3 milijarde EUR v zameno za to, da ta podpre pomoč Ukrajini; opozarja, da Madžarski ne bi smeli izplačati začasno zamrznjenih sredstev, dokler se popravni ukrepi, ki jih je sprejela madžarska vlada, ne izkažejo za učinkovite v praksi;
12. ugotavlja, da je v skladu z letnim poročilom Računskega sodišča za proračunsko leto 2022 ocenjena stopnja napake pri porabi za razdelek Kohezija, odpornost in vrednote 6,4 %, medtem ko ocene napak, ki jih je pripravila Komisija, v razponu od 1,8 % do 2,6 %, sicer presegajo prag pomembnosti, vendar so precej nižje od ocen Računskega sodišča²; opozarja, da vse večje razhajanje med ocenami obeh institucij, zlasti na področju kohezije, zbuja veliko zaskrbljenost, čeprav uporabljata različne metodologije;
13. priznava, da sta Komisija in Računsko sodišče navedla, da so glavni viri nepravilnosti neupravičeni odhodki, javna naročila, revizijska sled in državna pomoč; poudarja, da bi bilo mogoče ponavljajoče se napake, kot so neupravičeni stroški in projekti, bolje obravnavati, da bi organe upravljanja podprli pri zmanjševanju teh napak, vendar bi bilo treba to storiti na način, ki ne bi otežil upravljanja sredstev v škodo regionalnih in lokalnih organov ter končnih upravičencev;
14. opozarja, da v prihodnjih letih lahko pride do povečanega tveganja za sprostitev obveznosti, in poziva Komisijo, naj še naprej in tesneje sodeluje z državami članicami in regijami, da bi pospešili in olajšali popoln in pravilen dober zaključek programskega

² Računsko sodišče, Letno poročilo o izvrševanju proračuna EU za proračunsko leto 2022.

obdobja 2014–2020 ter tem organom omogočili, da pridobijo izkušnje za izvajanje tekočega obdobja;

15. je zaskrbljen, ker dajanje prednosti mehanizmu za okrevanje in odpornost v državah članicah povzroča zamude pri izvrševanju sredstev v okviru uredbe o skupnih določbah za obdobje 2021–2027; opozarja na primere pomanjkljivosti pri načrtovanju, ki jih je Računsko sodišče ugotovilo v zvezi z ukrepi in z njimi povezanimi mejniki in cilji v načrtih za okrevanje; poudarja, da bi morali biti v teh načrtih jasno opredeljeni vsi mejniki in cilji ter da bi bilo treba ustrezno odpraviti vse težave z zanesljivostjo informacij, ki so jih države članice navedle v svojih izjavah o upravljanju;
16. poziva države članice, naj pospešijo naložbe kohezijskih sredstev za podporo ustvarjanju delovnih mest, gospodarski rasti, konkurenčnosti podjetij in vključevanju socialno ranljivih skupin, ter poziva Komisijo, naj v ta namen sprejme konkretne ukrepe, kot je vzpostavitev točke „vse na enem mestu“, ki bo združevala informacije o vseh razpoložljivih sredstvih, vključno s posodobljenimi in podrobnimi informacijami o upravičencih;
17. opozarja na ugotovitve iz posebnega poročila Računskega sodišča 09/2022 o informacijah o porabi za podnebne ukrepe za obdobje 2014–2020 in pozdravlja, da je Komisija sprejela³ tri priporočila o povezanosti financiranja za kmetijstvo s podnebnimi ukrepi, potrebi po izboljšanju poročanja o porabi za podnebne ukrepe in povezavi proračuna EU s podnebnimi in energetskimi cilji;
18. poudarja pomen kohezijske politike pri spodbujanju enakosti spolov in obžaluje, da v proračunskem ciklu EU enakost spolov ni bila ustrezno upoštevana in da Komisija še ni izpolnila svoje zaveze glede vključevanja načela enakosti spolov v proračun EU; kljub temu pozdravlja, da je Komisija uporabila metodologijo za spremljanje prispevkov vseh programov porabe EU k enakosti spolov v večletnem okviru za obdobje 2021–2027 in da se je ta metodologija poskusno izvajala v predlogu proračuna za leto 2023.

³ Odgovori Komisije na glavne ugotovitve Računskega sodišča (Rezultati revizij smotnosti, ki jih je opravilo Računsko sodišče, str. 388).

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVEC MNENJA PREJEL PRISPEVKE**

Pripravlavec mnenja kot izključno pristojen izjavlja, da ni prejel nobenih prispevkov od subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi v smislu člena 8 Priloge I Poslovnika.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	23.1.2024
Izid končnega glasovanja	+: 33 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalojanis (Manolis Kefalogiannis), Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Eric Minardi, Andželika Anna Moždžanowska, Niklas Nienaß, Andrej Novakov (Andrey Novakov), Younous Omarjee, Witold Pahl, Alessandro Panza, Cvetelina Penkova (Tsvetelina Penkova), Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, Monika Vana
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Sandro Gozi, Denis Nesci, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Bronis Ropè
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Jordi Cañas, Marie Dauchy

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

33	+
ECR	Andzelika Anna Mozdzanowska
ID	Marie Dauchy, Eric Minardi
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalojanis (Manolis Kefalogiannis), Andrej Novakov (Andrey Novakov), Witold Pahl, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Sandro Gozi, Mauri Pekkarinen
S&D	Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Cvetelina Penkova (Tsvetelina Penkova), Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Niklas Nienieß, Caroline Roose, Bronis Ropé, Monika Vana

0	-
---	---

3	0
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
ID	Alessandro Panza

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani